

BARINGKUAS

REBOLUSYONARYO A DYARYO TI UMILI TI CAGAYAN VALLEY

2023

OKTUBRE-DISYEMBRE

P20.00

EDITORIAL

Agpabaro't pigsa ken daliasaten iti dalan ti panagabante manen

Limapulo ket lima a tawenen nga agserserbi kas tarabay ti Partido Komunista ti Pilipinas a mangidadaulo iti masa ken adda iti sanguanan iti pannakidangadang da. Nasken laeng a lagipen ken rambakan daytoy nga okasyon nga adda sibubukel a militansya ken panangpadayaw bayat nga ad-adawan iti adal ken mapangngeddeng nga ilinlinteg dagiti nagbiddutan, nagkapuyan, nagkurangan ken temporaryo a panagatras. Nairut a rebbengen ti Partido a patibkeren ti bukod iti ideolohiya, pulitika ken organisasyon tapno paayen ti kampanya a panangtunton ken pananglapped ti kabusor, ken umabante ken makapagpapigsa manen.

LINAON

EDITORIAL

Agpabaro't pigsa ken daliasaten iti dalan ti panagabante manen

AGDAMA A KASASAAD

- 3 Sungbat kenni BBM: Awan mannalon a naragsak iti pannakaikulbo
- 6 Epekto ti imperyalismo kadagiti agtutubo
- 9 Nayon a sweldo, nayon a sinsilyo

PASISMO TI ESTADO

- 10 Senior citizen a mannalon, pinapatay ti 77th IB
- 12 EO 22 ni Bulut, pakaisagmakan ti umili
- 14 HRVs iti Cagayan Valley
- 15 Kandidato nga SK, biktima iti red-tagging
- 16 Hustisya para kenni Cristeta Miguel!
- 17 Kamandag war games -- panangdurog iti gubat

DAGITI PANAGTIGNAY

- 19 Maika-75 nga anibersaryo ti UDHR, linagip
- 21 Naimpanawenan nga adal ti KM

ARMADO A DANGADANG

- 22 Interbyu kenni Ka Elias Almazan kanaig iti peace talks

AMMO YO KADI?

- 27 Henosidyo ti Zionista nga Israel kadagiti Palestino

KORESPONSAL

- 28 RSCP, riribuk iti baryo, patakyasen!

PAMMADAYAW

- 30 Nalabbaga a saludo, kakadua!

KULTURA

- 31 Daniw: Rebbeken iti rebolusyon? Aporia

Saan a mailibak a sangsanguen ti Partido iti rehiyon ti Cagayan Valley ti nadadagsen a pannubok iti tengnga dagiti panguneg a kakapuyan a ginundawayan ti pigsa ken superyoridad ti kabusor. Rumbeng a lagumen dagiti positibo ken napapait a kapadasan ken nasirib nga adawan kadagiti adal tapno makapagpabaro't pigsa..

Numanpay sangsanguen tayo ti narungsot a terorismo ti kabusor, agtaltalinaed nga awan-babannugan, natibker a nangsarsarangit ken agipingpinget latta dagiti kadre ken kameng ti Partido ken dagiti Nalabbaga a kumander ken mannakigubat ti New People's Army (NPA) tapno iyabante dagiti rebolusyonaryo a trabaho ken dagiti pannakidangadang a masa para iti kalikagum ken karbengan ti nalawa nga umili.

Ita ken iti kaanuman, lumatlatak ti kinaumno ken pagkasapulan iti panangiyawat ti rebolusyonaryo nga armado a pannakilaban. Gunggunggonen iti umir-irteng a krisis pang-ekonomiko ken pampulitika ti sistema a malakolonyal ken malapyudal. Sumaksaknap ti kinaawan daga dagiti mannalon, kumarkaro ti kinaawan trabaho,, awan ti pagbiagan, nababa ti sweldo ken napalalo ti kinakurapay ken bisin.

Iti sango ti panagsuek iti saad iti biag ti kaaduan, agibangbangon dagiti mannalon, mangmanged, agtutubo ken dadduma pay a sektor kadagiti organisasyon ken timpuyog tapno irupir ti karbengan da iti daga, trabaho ken edukasyon. Daldaliasaten da ti naduma-duma a langa iti pannakilaban -- armado ken di-armado, naparang ken nalimed, ligal ken iligal --

Ti **BARINGKUAS** ti opisyal a pagiwarnak ti rebolusyonaryo nga umili iti Cagayan Valley. Ipabpablaak daytoy ti Partido Komunista ti Pilipinas iti rehiyon ti Cagayan Valley iti maminsan kada tallo bulan. Aw-awisen ti patnugan dagiti agbasbasa a mangtedbiang para iti panagdur-as pay ti pagiwarnak. Agipatulod kadagiti singasing, dillaw, komentaryo ken rekomendasyon weno kontribusyon nga artikulo, damdamag ken rebolusyonaryo a kapadasan a mabalin nga ipablaak iti dyaryo tayo.

Umaw-awat daytoy iti sursurat iti: baringkuascv@proton.me
I-download ti elektronikong a kopya iti: <https://philippinerevolution.nu>

tapno labanan ti panangidadanes ken panangirurumen ti estado.

Kabayatan na, linteg militar met ti agraraira ken agturturay kadagiti kaaw-awayan. Dominado ti militar dagiti sibil a burukrasya, agiwarwaras ti terorista nga aliaw ken bungbungonen iti buteng dagiti komunidad. Ipapauneg kadagiti RCSP dagiti baryo ken awan-ressat dagiti *focused military operation* (FMO) tapno "rebbeken" dagiti "nabatbati nga NPA" bayat a paulit-ulit ken awan-anawa a bombombaen dagiti kabambantayan ken kabakiran.

Iti linged ti gerra kontra-insurhensiya, naruay a mannalon ti pwersado a paspasukuen ken tinudingan nga NPA. Taktika met laeng ti panagdukot (abduction) ken panangpilit (coercion) kadagiti aktibista ken mannakigubat ti NPA nga awan kabaelan na a lumaban ken iparang ida iti publiko kas "surenderi."

Bayat a maillupit-lupit dagiti umili ket agburburrarog met dagiti ganggannaet a negosyante iti pananggamrud na kadagiti nainsigudan a ki-

nabaknang ti pagilian, badbaddekan ti soberanya ti Pilipinas ken gunggundawayan dagiti soldado nga Amerikano ti ekstrateritorial nga akses da iti kadagaan, baybay ken tangatang ti pagilian.

Iti mandar ti imperyalismo nga US, aginkukuna ni Marcos Jr ken AFP nga isuda ket para iti tungtungan a pangkappia, tapno aramaten daytoy kas instrumento iti panagpasuko ken kapitulasyon, saan ketdi a panagrissut kadagit ramut ti armado a risiris wenno gerra sibil. Dita isuna a nagkamali. Ken ti ubbaw nga "amnesty" na ket sigurado a mangilaw laeng. Laksid a pagkwartaan dagiti bukatot nga heneral ti AFP, dagiti laeng traydor iti rebolusyon ti mabanniitan na.

Awan-serserbi na ken sierto a pannakapaay ti turongen na dayta a gandat. Iti panagtadem ti sosyo-ekonomiko a krisis, lalo a madurdurogan ti umili nga agbaringkuas ken agbiruk ti wagas tapno gibusan ti nakaam-ames a kasasaad da. Iti umir-irteng a pasismo ti estado, lalo

a mauwaw ti umili iti pudno a hustisya ken pangbalbaliw.

Rumbeng nga alisto nga uyusen ken reppeteng ti pungtot iti barukong ti masa ken idauloan dagiti dangadang da. Iti syudad ken kaaw-awayan, rumbeng nga agtultuloy nga agpapigsa dagiti demokratiko a pwersa ken amin-a-kabaelan nga iyabante ti rebolusyonaryo a tignayan a masa ti amin a demokratiko a sektor tapno ilaban ti interes da. Kagiddan na ti panangbukel ti kalawaan a nagkaykaysa a prente nga antipasista, antipyudal ken anti-imperyalista. Kangrunaan iti amin, rumbeng nga agtultuloy nga agpapigsa ti NPA iti dalan ti armado a pannakidangadang kas kangrunaan nga igam iti pannakilaban.

Nadagsen ti bakbaklayan a responsibilidad dagiti kadre ken kameng ti Partido. Isu a rumbeng nga agpakalaing iti panagpataud, panagsanay kadagiti barbaro nga aktibista, organisador, ken kameng ti Partido a

Suroten iti panid 18

Sungbat kenni BBM: Awan mannalon a maragsakan iti pannakaikulbo

Saan latta a makalung-aw iti nakaro a panagsagaba dagiti mannalon iti Cagayan Valley iti tengnga iti ilaslastog ken iyul-ulbod ti Department of Agriculture ti rehimen US-Marcos Jr a ngimmato kan' pay idi ti presyo ti irik inggana P26 kada kilo itay napalabas a panaggaapit.

Saanan a baro daytoy a sistema -- ingato da ti presyo nu apagdawa pay laeng dagiti pagay ngem intunu kapigsa apiten, kurang langen a dawaten da ti irik iti laká na. Awan kainaigan ti ibagbaga a linteg ti suplay ken demand ta ti kinapudno na, dagiti kartel ti mangtengtengngel iti presyo ken pagtagilakoan.

Uray pay kunaen nga agpayso ti P26/kilo a presyo ti *dry* nga irik, saan met lang daytoy a pagnumaran dagiti mannalon. Manmano laeng ti aglako ti *dry* nga irik. Iti panawen ti panagbibit (wet season) a kapatur ti bagyo ken panaglalayus, awan sabali a pagpilian dagiti agtaltalon nu di ilako a sariwa ti apit da. Isu a bodega ti dagus a papanan dagiti produkto da.

Iti katalalonan idiy *downstream* Cagayan, nairekord ti abereyds a presyo ti sariwa nga irik iti P20/kilo bayat a P24/kilo iti *dry* itay bulan ti Oktubre a manarimaan ti apit. Apagsagpat ti Nobyembre nga awan unay ti iriken, nagbalin a P23/kilo ti sariwa ken P27/kilo iti *dry*. Mayat 'ya?

Gapu iti atrasado nga agrikultura ken produksyon, agtaltalinaed a mangnamnama latta iti tiempo dagiti mannalon -- agur-uray iti tudo para iti padanum ti talon ken agkarkararag nga aginit tapno maka-*dry* ken makaibilag ti irik. Awan met dagiti *post-harvest facilities* kas iti *grain dryer* a dagiti laeng *trader*, usurero-komersyante ken dadakkel a kartel ti addaan ken agtagtagikua.

Uray tu pay ti klasipikasyon ti irik a nakabasar iti *moisture content* a gatgatangen ti NFA ket saan a kabaelan a ragpaten ti gagangay laeng a mannalon. Panagsasao pay ngarud ti dadduma, basar iti kapadasan da, saan a klase ti irik ti iklas-klasipika ni apo *trader* nu di tay' tao nga aglako! Kurang laengen ibaga da nga *spotted* ti kudil ti aglako isu nga presyo ti *spotted* panagatang da!

Iti kinapudno na, daytoy a presyo ket nababbaba latta ngem idi awan pay ti Rice Liberalization Law (RLL). Sakbay ti RLL, agay-ayam iti P22/kilo ti abereyds a kababaan a presyo ti sariwa nga irik. Iti napalabas a nasurok uppat a tawen, kim-marro ti pannakaikulbo ken pannakalugi dagiti mannalon. Iti kapada a panawen, nagsuek iti P 1 0 - 1 2 / kilo ti pres-

2.3%

laeng ti abereyds a lokal nga irik ti ginatang ti National Food Authority (NFA) manipud 2018 inggana 2022.

Nakababbaba la ngaruden, saan pay a nagun-od ti NFA ti target na a gatangen.

yo irik iti nagsasaruno a tawen.

Kalpasan ti bagyong Ulysses idi 2020, nairekord dagiti kaso a dimmanon iti P6-8/kilo a presyo ti irik iti rehiyon a klinasipika kas "chocolate" wenna nangisit ken nalungsot ta natinep iti layus.

Mabisin dagiti agparpartuat iti makan

Para iti maysa ektarya a talon, ti abereyds a kabuklan a gastos iti produksyon ket P53,000 karaman ti interes a 5% kada bulan. Nasurok kaguddua (55%) daytoy ket mapan iti tangdan iti pigsa't tegged ken abang kadagiti makinarya kas iti kuliglig, tractor, rotavator, water pump ken reaper.

Kabayatan na, 21% met iti kabuklan a gastos ti mapan iti farm inputs gapu ta naigalut ti mannalon kadagiti high-yielding variety nga usar iti panagtalon. Gapu iti nagsasaruno a bagyo ken pannakalayus, nagasaten nu makaapit iti kaguddua iti abereyds nga ani nu awan didigra.

Iti P21/kilo a panaggatang, agay-ayam laeng iti P44,100 ti kabuklan a pastrek ni mannalon itay panaggaapit. Simmayad da iti P9,000. Adayo nga amang daytoy iti ibagbaga ni Marcos Jr a "naragsak" dagiti mannalon.

Awan met laeng serserbi na ti nagbassit la ngaruden, sumagmamano pay ti naarbisan ti "libre nga inputs" a kadawyan ket dagiti laeng asideg iti saka ni apo ti nakaala. Saan nga umdas tapno mapalag-an ti gastos iti produksyon.

Malaksid iti inputs, abang iti ma-

kinarya ken nangato nga interes iti pautang, nadagsen met laeng a mabaklay ti saan a malapdan a panagngato iti presyo dagiti produkto a petrolyo nga us-usaren para kadagiti makinarya iti panagtalon.

Gapu iti malapyudal nga ekonomya a pinakaro iti panagbaybay-a ti gobyerno -- awan ti libre ken epektibo nga irigasyon, pannakaigamer iti importasyon, panagserrek ti ismagel a produkto nga agrikultural, nasaknap a panagsukat-usar iti daga (land-use conversion), awan pudno a reporma iti daga, atrasado ken di-industriyal, ken pammapatay ti neoliberal a polisiya -- danog iti bulan ti pannakrisut iti food insecurity.

Kadaytoy laeng napalabas, umun-una ti Pilipinas iti intero a Southeast Asia kadagiti pagilian nga adda kaaduan iti umili nga awan kasiguradoan na iti makan. Awan ti manamnama a "panagdur-as" ken "nam-ay" para kadagiti masa nga nakling-et iti sidong ti rehimen a lallalo a mangilumlumlom kadagiti

umili iti nakaro a pannaka-kurapay para iti pagimbagan dagiti ganggan-naet a negosyo ken agpupuanan. **B**

SUMAGMAMANO A GASTOS PARA ITI MAYSA EKTARYA A TALON IDIAY CAGAYAN

₱6,000
Bin-i
1 bag

₱4,120
Abono
4 sako (urea, triple 14, crop giant)

₱1,200
Pesticidyo

₱4,000
Krudo
para iti traktora

₱12,500
Abang
iti thresher/harvester

Imperyalismo: dakkel a lapped iti edukasyon ken masakbayan dagiti agtutubo

Ammo la unay dagiti nagannak, ken dagiti mismo annak iti rigat ti agpabasa, nangruna nu gagangay laeng a mannalon, mangngalap, labandera wenno karpintero ti trabaho da nanang ken tatang. Adu ti maisalda a sanikua -- daga, nuang ken nu ania pay ti mabalin -- tapno makagatang ti *laptop*, makapag-

paw-it ti alawans, pagbayad ti *fieldtrip* ken *project* ken kadawyan na, mailumlom ti utang ni nanang ken tatang tapno laeng maisakad ti panagbasa dagiti ubbing.

Panagtignay laban iti *budget cut* kadagiti SUC

Babaen iti panangiyuna ti Kabataan Partylist, naipangabak iti deliberasyon iti Kongreso iti mayorya a botos para iti 2024 General Appropriations Bill (GAB) para iti panagnayon iti *higher education budget* kadagiti *state universities and colleges* (SUCs) ken laban iti *budget cut* wenno panagkissay iti badyet. Daytoy ket kalpasan a nagsangsangkamaysa ti 48 SUC Presidents para iti daytoy a laban.

Karaman iti nagpirma "to restore the budget cut to all SUC and to further augment higher education budget" ket ti Presidente ti Cagayan State University (CSU) a ni Dr. Urdujah G. Alvarado. Iti 48 SUCs a nagpirma iti petisyon, ti

laeng CSU ti kakaisuna nga unibersidad iti intero a rehiyon ti nagpirma ken nakikaykaysa kadaytoy a panagtignay

Adda iti kabuklan a 24 kolehiyo ken unibersidad iti Cagayan Valley. Ngem innem laeng ditoy ti pampubliko nga unibersidad ken kolehiyo -- Cagayan State University, Isabela State University, Nueva Viscaya State University, Batanes State College, Quirino State College ken Philippine Normal University - Isabela Campus. Kadawyan na, nu dagiti anak ti mannalon, dagitoy a pampubliko nga unibersidad ken kolehiyo ti pagbasaan da. Ngem, apay nga adu latta ti saan a makabaddek iti kolehiyo? Ken nu adda man sumagmamano, apay manmano kadakuada ti makagradwar?

Neoliberalismo ti puon ken gapu

Gapu iti pannakaigamer ti gimong a Pilipino iti kawar ti imperyalismo nga US, agnanayon ti krisis ken malunglungot ti ekonomya ti pagilian, karaman ti pulitika ken kultura a mangdamdamili iti edukasyon.

Uray nu adda ti makuna a "free tuition" babaen iti Free College Education Law wenno Universal Access to Quality Tertiary Education Act (UAQTEA), dakkel latta a problema dagiti estu-

dyante ken nagannak ti nangato nga *other school fees* (OSF) kas iti *miscellaneous fee, development fee, energy fee, athletics fee, cultural fee, internet fee, late payment fee, registration fee, photocopy fee* ken adu pay a tila adda a *fee* nga ipabpabaklay kadagiti estudyante ken nagannak. Nu arigen, dagitoy a *fee* ket doble-doble, kwestyunable, nalabes unay, a nu pagtitiponen amin ket nganngani gatad ti nangato a *tuition* met laeng.

Duron ti agnanayon a krisis ti gimong a Pilipino ken neoliberalismo ti agtultuloy a panagkissay iti badyet kadagiti SUC ken pribatisasyon kadagiti eskwelaan. Gapu kadagiti neoliberal a polisiya, ti edukasyon ket saanen a karbengan ti umili. Ketdi, daytoy ket komersyalisado -- tagilako a magatang laeng dagiti adda paggatang na tapno pagkwartaan dagiti kapitalista nga edukador.

Dakkel ti ganansya dagiti edukador a kapitalista nga agpatpataray kadagiti merkado da -- dagiti pribado nga eskwelaan. Agyaman da iti estado a tumultulong kadakuada nga aggamgam ti supertubo babaen kadagiti *tuition and other school fees* (TOFI) ken suporta ti gobyerno kadagiti pribado a kolehiyo kas idi pandemya.

Gapu iti deregulasyon wenno panangngikkat ti gobyerno iti kontrol na kadagiti pampubliko a serbisyo kas ti edukasyon, saanen a matengngel ti panangngina ti tersiyaryo nga edukasyon, banag a mangipaidam kadagiti gagangay nga umili a maka-

pag-kolehiyo. Iti agdama, 3%-10% ti ngimmatoan ti TOFI isu a makarkulo a P150,000 ti nailian nga abeyreds ti *tuition rate* iti Pilipinas. Nu ti minimum *wage earners* nga adda P133,000 abeyreds a pastrek kada tawen ket marigatan pay a manggaw-at ti nangato a *tuition*, kasanon tu pay dagiti mangmangged a P450 laeng ti inaldaw ken ni nakurapay a mannalon wenno mangmangged-talon a makisiksikka laeng iti P6/kerker?

Gapu iti diktat ti IMF-World Bank a kontrolado ti US, makissayan ti pondo a mailatang para iti serbisyo a pangkagimongan, saan a maikkan ti umdas a pondo ti edukasyon tapno agbalin koma nga *accessible* ken dekalidad ti panagbasa dagiti estudyante. Kinasalawasaw laeng ti ibagbaga ti Konstitusyon a "highest budgetary priority" ti estado ti edukasyon ta iti aktwal ket saan daytoy a mapaspasamak. Saan a kakaskasdaaw a dagiti estudyante a Pilipino ti kankanayon a kababaan ti iskor iti test iti sangalubongan kadagiti *subject* a Math, Science ken panagbasa.

Nu maisuma-total amin a mailatla-

BUDGET CUT	Badyet iti 2023	Kiddaw a badyet ti SUCs para iti 2024	Gakat iti 2024
<i>Personnel Services</i>	₱56.61B	₱75.21B >>>	↓ ₱59.60B
<i>Maintenance and Other Operating Expenses</i>	₱35.81B	₱50.20B >>>	↓ ₱35.80B
<i>Capital outlay</i>	₱14.62B	₱205.90B >>>	↓ ₱5.50B
Kabuklan	₱107B	₱331.34B	↓ ₱100.90B

latang a pondo, kanayon nga imprastruktura ti kadakkelan ti pondo na ta isu ti pagalaan ti *pork barrel* dagiti pulitiko, kasta met a saan nga umadayo ti pondo para iti panagbayad ti utang ken para kadagiti militar ken pulis. Nayon na, pulos a saan a dumandanon iti pondo ti edukasyon ti Pilipinas iti sangalubongan a kadawyan nga abereyds ken internasyunal nga istandard a 6% ti GDP, banag a pakakitaan a ti Pilipinas ti kauudian kadagiti pagilian nu panagpondo iti edukasyon ti pagtutungtungan.

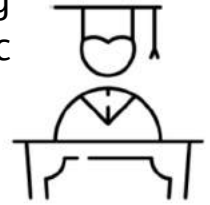
Ti panagbassit ti pampubliko nga eskwelaan ken panagadu ti pribado ket duron ti pribatisasyon. Babaen iti diktar ti IMF-World Bank ken *structural adjustment program*, in-inut nga agserserra dagiti pampubliko nga eskwelaan. Ti *ratio* ti *public-private* nga eskwelaan iti elementary ket 78-22, iti junior high ket 63-37, senior high 61-39, ken iti kolehiyo 12-88 nu sadinno a makita nga am-amang nga adadu ti pribado ngem iti pampubliko a pagadalan.

Umannugot iti kastoy a sistema ti estado. Imbes koma nga iprayoridad ti panagnayon ti pampubliko nga eskwelaan, dakdakkell latta ti ibunbunong ti estado a subsidyo iti edukasyon kadagiti estudyante

iti private school ngem iti ilatlatang na para kadagiti adda iti public school.

Daytoy a sistema ket nakapauneg iti E-GASTPE (Expanded Government Assistance to Students and Tea-

10%

laeng kadagiti estudyante iti senior high school ti maaddaan trabaho kalpasan a makagradwar

PINALATAK DAYTOY TI PALPAK A PROGRAMA TI K-12 A NANGIKARI NGA "ISAGSAGANA" DAGITI ESTUDYANTE TAPNO DIREKTA A MAKAPAGTRABAHO

chers in Private Education. Ti E-GASTPE ket maysa a langa ti *austerity* ken *de facto privatization* wenno saan a direkta a pribatisasyon nu sadinno ket kiskissayan ti panagpondo kadagiti pampubliko nga eskwelaan ken pagbalbalinen a pribado dagiti pagbasaan babaen iti panagkumbert ken panagtaud dagiti "publicly-funded private schools" wenno pribado nga eskwelaan a ponpondoan ti gobyerno babaen iti kwarta ti umili. Gapu met laeng ti *austerity*, agngangabit a bumassit pay ti bilang dagiti SUC ta kayat ni DBM *secretary* Diokno nga ibabawi ti UAQTEA gapu ta "wasteful" (nagastar) ken "unsustainable" (saan a maitultuloy) kano daytoy. Ti kinaagpayso ti *austerity* ket ti panagpaidam ti karbengan iti edukasyon iti kaaduan nga agtutubo.

Gapu iti malakolonyal ken malapyudal a kagagalad ti gimong a Pilipino ken pannakaigalut ti pagilian iti mandar ti imperyalista nga US, kumarkaro ti kasasaad dagiti kabataan ken umad-adu nga umad-adu dagiti mapapaidaman iti edukasyon. Saan a nakaskasdaaw nu apay nairekord (ti World Bank) nga iti 10 estudyante iti elementary, siyam laeng ti makaturpos. Iti siyam a nakaturpos, pito laeng ti agbasa iti hayskul ken innem laeng ti makaleppas. Ken iti innem a nakaturpos, dua laeng ti makabasa iti koheliyo. Ken daytoy dua, maysa laeng ti makagradwar.

Ti imas na, saan a mapagsina ti tukad a nadanon iti edukasyon ken iti empleyo wenno mabalin a trabaho. Kayata a saoen, *Suroten iti panid 21*

Nayon a sweldo, nayon a sinsilyo

Saan latta makalung-aw iti rigat dagiti mangmangged ti Cagayan Valley nupay naaddan ti umento iti inaldaw a minimum a sweldo kadagiti adda iti pribado a sektor. Kurang pay a paggatang ti maysa kilo a bagas ti P30 a nayon iti sweldo, a mabingay pay iti dua a *tranche*. Epektibo idi Oktubre 16 ti umuna a P15 bayat nga intunu Abril 1, 2024 ti maikadua a *tranche* para iti nayon na pay a P15 a kinumpirma ti Department of Labor and Employment (DOLE)-Region 2. Isu nga, agbalin a P450 ti sweldo dagiti mangmangged iti serbisyo ken minudo ken P430 met kadagiti mangmangged nga agrikultural. Adayo nga amang iti *family living wage* wenno makabiag a sweldo para iti pamilya ditoy rehiyon a P1,084 kada aldaw segun iti IBON Foundation idi Setyembre.

Agduduma ti umento ti sweldo nga inpatungpal iti innem a rehiyon iti pagilian nu sadino P50 (CALABARZON) ti kangatoan. Ti nagduduma nga umento ti sweldo ket gapu iti linteg nga RA 6727 wenno Wage Rationalization Act. Segun iti daytoy a linteg, agduduma kano ti gastos ti panagbiag iti syudad ken kaaw-awayan isu a binukel dagiti *regional wage board*. Ngem nu dagiti taga aw-away ti pagdamagan, mapaneknekan da a nanginngina pay ti presyo ti magatgatang aglalo dagiti adda iti nasulinekan a luglugar. Iti Camunayan, Sta. Margarita, iti ili ti Baggao, Cagayan laeng kas pangarigan, dumandanon iti P100-P120 ti kada kilo ti asukar, P25 ti noodles ken P 30-35 ti maysa lata a sardinas. Isu a ti nateggedan ti agmalem a P250-300 ket saan pay makaanay para kadagiti pagkasapulan ti pamilya.

Kanaig iti daytoy, iruprupir ti grupo a Makabayan iti kongreso ti P750 nailian a minimum a sweldo tapno uray kaskasano ket makakamakam ti pamilya a Pilipino iti saan a malapdan a panagngato ti presyo ti gagatangen. Nayon na pay, rumbeng a rebbeken dagiti *regional wage board* tapno maaddaan ti sapasap a nailian a minimum a sweldo.

Ngem nu ti estado ti damagen, dakkel unay a banag ti nayon a P30 iti sweldo. Ngamin, bassit lang kano a bilang (18.1%) iti populasyon iti makuna a "marigrigat." Ni mannalon a makisiksikka a nakaiyawid ti P500 nagmalem ket saan a makuna a marigrigat. Segun iti Philippine Statistics Authority, P79 ti *poverty threshold* iti pagilian. Kayat a saoen, nu nasurok P79 ti inaldaw a pastrek mo, saan ka maaw-awagan a marigrigaten! Nagluko! Idintu a ti Pilipinas ti maikapad a pagilian iti intero a Southeast Asia nga adda kakaruan a panagrigrigat ken maikadua iti nasaknap a panagbisin.

Bayat nga agngangabit ti biag ken nagsuek ti kabiagan dagiti umili a Pilipino, dumakdakkel met ti nagbaetan

(disparity) iti marigrigat ken nababaknang. Pudno tay kunada a "ti marigrigat, ad-adda nga agrigrigat bayat a dagiti babaknang ket karkaro a bumakbaknang."

Ngem kuna met ni Manny Villar a "sipag at tiyaga" isu a bimmakanang isuna ti kasta unay. Sadut ngarud dagiti mannalon a nasipngat pay laeng ket tumapog ti talon inggana pumanaas ti buksit na? Wenno awan ngata aanusan dagiti labandera isu nga uray pudpod ken sugat-sugat ti agbebbebeneg a ramay iti ginabsuon a mailaba ket labandera da latta?

Mauyong! Kunam ketdi aglaplapanan ti kinabaknang da gapu iti panagpespes da iti pigs'a't tegged dagiti m a n g m a n g g e d , panangpadisi kadagiti mannalon ken pananggamgam iti nalalawa a dagdaga, panaggamrud iti natural a rekurso ken kinabaknang ti pagilian, ken nasaknap a korapsyon iti pondo ti gobyerno kasta met dagiti linteg a mangsalsaaknib kadagiti interes da.**B**

Senior citizen a mannalon, pinapatay ti 77th IB

Naglayus iti panangkondenar ti pamilya, kabagyan, *netizens* ken grupo ti karbengan-*tao* iti pammapatay ti mersenaryo a tropa ti 77th Infantry Battalion Philippine Army kenni Antonio Agliwan Diwayan, maysa a *senior citizen* ken mannalon idiay Lacub, Abra.

Kas iti gasgas a taktika ti militar, pinaruar ti 5th ID a natay ni Diwayan iti 5-minuto a rinnupak iti nagbaetan ti 77th IB ken dagiti mannakigubat ti NPA-KLG North Abra idi Oktubre 13, 2023 iti kabambantayan ti Brgy. Buneg. Kinuna pay ti militar nga adda kano naala da nga armalayt iti lugar ti nakapasamakan ken nakátayan ni Agliwan. Dagdagus met daytoy a sinungbatan ken sinupiat ti NPA-Abra nga awan kinapudno na ti lablabiden ti kabusor.

Kasta met a tinubngar daytoy ni Jose Diwayan, ading ni Agliwan. Iti interbyu kanyana iti maysa nga istasyon ti radyo idi Oktubre 17, tinakderan ken inrupir na a saan nga NPA ni manong na ken mapaneknekan dagiti bumaryo ken ni Kapitan a ni manong na ket mannalon ken residente ti Sityo Talipugo, Buneg. "Saan nga NPA dayta. Inosente laeng nga manong ko dayta," kinuna na.

"Dagidiay pay inmuna nga army ket inikkan da pay iti ay-aywanan na nga baboy kada manok. Dagitoy laeng 77IB ket isuda iti nangdangran kanyana nga ipapilit da nga NPA ket imatang ti amin a taga Lacub ket sibilyan dayta," panangilanag na.

Inggana ita ket agtultuloy ti panawagan ti

pamilya ken residente ti Lacub para iti hustisya ta awan met iti nagsungbat iti benneg ti militar. Agtultuloy met laeng ti imbestigasyon ken resulta ti *autopsy* ta laksid kadagiti tama ti bala, tadtad ti letem ken adda ti nauneg nga iwa iti tengnged ti biktima.

Daytoy a naames a pampapatay ket nasyon laeng iti atiddog a listaan iti panaglabsing ti 77th IB kadagiti karbengan-*tao*.

Riribuk iti umili idia Cagayan Valley

Sakbay pay nagbalin a pangmaniobra a batalyon, *cadre battalion* daytoy ti CAFGU. Uray idi ket notoryus daytoyen iti panagkabil iti masa, panagtakaw, ken panangrribuk kadagiti komunidad iti Cordillera ken Cagayan Valley.

Idi maudi a kwarto ti 2020 ket nagbalin daytoy a pangmaniobra a batalyon iti sidong ti direktiba ken panangidaulo ti 5th ID, ken East Cagayan ti nagbalin nga *area of responsibility* (AOR) na. Babaen iti panangidaulo ni LTC Joeboy Kindipan ken Magtanggol Panopio, nga idi ket isu ti nagsaruno a kumander ti batalyon, simmaknap ken nagturay dagiti militar kadagiti ili ti Baggao, Gattaran, Sta. Teresita ken Gonzaga, sumagmamano a talmeg da nga ili.

Ti 77th IB ti makinaramid iti sapsap a peke-pwersado a panangpasurender kadagiti mannalon iti East Cagayan. Pakairamanan daytoy iti saan a nakapappapati a "150 NPA" kan' pay idi a simmuko idia Asinga-via, Hacienda Intal, Bunugan ken Carupian iti

Isuda met laeng ti nangitennag ti teror ken aliaw kadagiti baryo nga inpauneg iti RCSP. Linipit ken binutbuteng da dagiti lider-mannalon a lumablapan tapno ibaba ti interes iti pautang. Nagbalin met lang ida a gamat iti pananggamrud ti dagdaga iti Baggao ken Buguey ken nagbalin a *goons* ti sigud a meyor ken apo't daga a ni Joan Dunuan.

Kadagiti kombat nga operasyon da, saan laeng sumagmamano a mannalon ti nagriri a nadadaelan ti mula -- apagtubo man wenno mabalin a maburasen. Adda da met laeng grupo ti maestra a nagreklamo iti panangbastos da kadakuada ken pwersado a nangserrek iti nakarikep a klasrum idi madama ti operasyon da.

Buribor met laeng kadagiti umili dagiti anti-sosyal nga aramid nga ipaspasaknap ti 77th IB kas iti panagbartek ken panagtakaw. "Pagmulumog da lang ti arak," dillaw ti maysa a residente ti Hacienda Intal. "Kasano ket bigbigaten da ti ag-iinom inggana sumipnget, intunu kuan ket aglalaaw dan. Masikuran kami ta ditoy met ngarud balay ti paggigianan da nga aginom," riri ti maysa a mannalon.

Mabuteng da ta amangannu agpipinnaltog dan tu kas iti nasapamak idi

EO 22 ni Gov. Bulut -- pakaisagmakan iti umili, pagbagnangan ti ganggannaet a negosyante

Pebrero 2021 a nagpinnaltog ti dua a nabartek a soldado ti 77IB sadiay mismo batalyon hedkwarters da iti Piggatan, Alcala. Natay ti maysa nga agtawen 29 a sarhento a taga-Mallig, Isabela bayat a ti nakapatay ket agtawen 32 a korporal a taga-Bagabag, Nueva Vizcaya.

Buteng ken panagdanag met laeng ti insangbay da kadagiti baryo a minanso da iti peke nga engkwentro. Iti panangidaulo laeng ni Kindipan, nakairekord ti saan a bumaba iti lima a peke nga engkwentro iti AOR da nu sadinno ket kadawyan nga *script* ti "nakaala ti armas" ken "adda nasugatan nga NPA" a di met pinatpati dagiti bumaryo. Nasapamak dagitoy idi manarimaan iti panangkamat da iti dedlayn a "rebbeken ti NPA" tapno maibulsa ti pondo ti BDP apaman a maideklara nga *insurgency-free* ti masakupan da. **B**

Ipangpangas itatta ti lokal a gobyerno iti probinsya ti Apayao a "katalnaan" da kano a probinsya kalpasan iti mano dekada a panagbalin a "no man's land." Nu paunegen ti kaipapanan na ti "talna" nga ibagbaga da, kayat a saritaen ket "natalna a makapaggamrud ti kinabagnang dagiti negosyante ken ganggannaet" ken "mapaulimek dagiti umili ken nailian a minorya ta ti agtimek a tumubngar iti panaggamrud dagiti agtuturay ket target iti pammapatay."

Ken babaen kadagitoy, saan nga adayo nga agbalin manen a "no man's land" dagiti komunidad ken mapanawan dagiti kakaisuna a suksukayen a daga ta sierto a mapadisi man dagiti nagbukat ken nagpadur-as inggana maiselsel manen iti kasulinekan iti kabakiran.

Ngamin, malaksid iti panagturay ti militar kadagiti baryo ken iti uneg ti sibilyan a burukrasya babaen ti NTF-Elcac, kumarkaro ti panagsagaba ken panagrigrigat dagiti masa a mannalon ken nailian a minorya nga Isneg. Agngangabit ti biag ken kabiagan da, kasta met a mapunas ti nabagnang a kultura da.

Saan a linged iti kaammuan iti kaaduan a pagkatkatayan dagiti dadakkel a lokal ken ganggannaet a negosyante dagiti nabatbati a kinabagnang iti Apayao nga isu't aw-awagan da a "Cordillera's last nature frontier." Isu a nasedsed dagiti kampo militar ken detatsment kadagiti baryo ken ili tapno salakniban ken gwardiyaan dagiti proyekto kas iti mining ken mega dam. Iti agdama, adda iti siyam (9) a hydropower project nga adda iti development stage iti intero a probinsya.

Maysa langgen a pangarigan ti ibangbangon a Gened 1 & 2 Dam Project ti Pan Pacific Renewable Power Philippines Corporation (PPRPPC)

a kontrolado ti San Miguel Corporation. Daytoy a proyekto ket maysa kadagiti proyekto a pinondoan babaen iti utang iti China. Kaykayat met daytoy ni Gov. Elias Bulut. Ngamin, laksid iti kikbak, dakkal met ti maganab ni Bulut kadagitoy a proyekto ta kas maysa a kontraktor, isuda ti "mangpasayaat" ti kalsada tapno iti kasta, nadardaras ken nanam-ay ti ruar-serrek dagiti makinarya ken lugan dagiti negosyante ken militar.

Daytoy a gandat ket natibker a supsupiaten dagiti umili ken bumaryo a madalapos ti sanikua da ti nasao a proyekto nangruna dagiti minority nga Isneg ta kunada, karayan ti biag ken pagbiagan da, sipud pay idi ugma. Dakkel ti pangta a mapunas ken matay ti kultura da kas nailian a minority nu dadaelen ti daga a nagtaudan ti manon a henerasyon.

Tapno lappedan ti umili nga ilaban ti biag, daga ken nainsigudan a kinabaknang, nangitennag ti lokal a gobyerno ti Apayao ti Executive Order 22 nu sadinno ket makaawat kan' ti gungguna a P500,000 inggana P1 milyon dagiti makaitudo ti ayan ti NPA kasta met dagiti agsurender kan' nga NPA.

Ngem ti parikut, gapu iti

Ngem ti parikut, gapu iti NTF-Elcac ken Anti-Terror Law, iti imatang ti estado -- dagiti mangilablaban para iti karbengan iti daga a suksukayen, libre ng edukasyon, disente a trabaho ken sweldo, ken mangitantandudo iti pudno a wayawaya ken demokrasya -- amin ket NPA. Kayat a saoen, dagiti sibilyan, lider ken kameng dagiti organisasyon a mangilablaban iti kalintegang dagiti maidaddadanes ti kangrunaan a target na daytoy !

Apagkita, nakaay-ayo. Ta iti rigat ti biag, asinno met ngarud ti agmadi a makaawat ti kasta kadakkel a gatad! Ngem nu amirisen a nalaing, daytoy a balor ket pagbanniit laeng ti agtuturay tapno "isuko" tayo ti biag ken masakbayan. Daytoy a balor ti presyo ti biag ken masakbayan dagiti ubbing, kasta met ti pakasaritaan ken kultura nga inpatawid dagiti kappoon tayo.

Kabulbulon na dayta a gakat ket panagindeg dagiti militar iti tengnga ti komunidad, eskwelaan, barangay hall; kumarkaro a panaglabsing kadagiti karbengan-ao -- pammapatay kadagiti lider-mannalon a mangilablaban iti karbengan da iti daga, dagiti human rights workers; sumaknap ti modus a peke nga engkwentro tapno ikalintegang ti pammapatay kadagiti mannalon.

Kasta met a kumakaro ti pananggundaway kadagiti mannalon, sumaknap ti pananggamgam iti dagdaga, dagiti mannalon a nagbukat iti parsela a daga iti kabambantayan ket mapatakyas manen, kas iti gasat da iti kapatagan a napadisi iti selsel.

Nu amirisen a nalaing, dakkel nga insulto kada-

giti appo ken nagkakauna a pangat ken panglakayen tayo a limmaban ken timmakder para iti dayaw ken puli tayo. Nu agballigi ti PPRPPC a maituloy ti *mega dam*, karsen da ti nabatbati a kinakbang tayo iti uneg ti 25 tawen ken sigurado nga umatiddog pay dayta.

Isu a pagat-lapayag ti isem ti agtuturay nu kagaten tayo ti ay-ayo da a P500,000 ta am-amang a dakdakkal ti maala da iti operasyon. Nu arigen P20,000 kada bulan wenno P54.80 laeng kada aldaw ti kabatog na a bayad kadagiti "sumuko" para iti 25 tawen a panaggamrud da iti daga ken kinabaknang.

Interes ti mananggundaway a dasig, saan nga interes dagiti mairadaddadanes ti pagserserbian daytoy EO 22. Tapno paulimeken at kigtonen dagiti umili, tapno nawaya a makapagnegosyo dagiti gamrud uray pay ti kaipapanan na ket pannakailupit-lupit iti karbengan ken pannakapukaw ti nagbannugan a daga. **B**

DAGITI PANAGLABSING KADAGITI KARBENGAN-TAO ITI CAGAYAN VALLEY

Enero - Disyembre 2023

Pananglipit, panangpangta, intimidasyon

 500

Karaman ti 100 a kaso ti red-tagging iti agarup 40 aktibista

Panangpilit, tortyur

 5

Karaman dagiti pwersado ken limed nga inala dagiti ahente ti RMFB-2 ken 501st IBde

Pwersado a panagbakwit ken dislokasyon

 1800

Gapu iti innem nga insidente iti panagkanyon ken panagbomba manipud iti tangatang

Panagaresto, detensyon

 3

*Ad-adu pay a kaso ken biktima iti panaglabsing iti karbengan- tao ti saan a nairekord ken saan a naireport nangruna kadagiti lugar a talmeg ti RCSP ken manipud kadagiti yunit ti NPA a sumangsango iti nairut nga FM O ti kabusor.

Kandidato nga SK, biktima iti red-tagging

Kinundenar ti Gayyem, maysa a lokal a partido pulitikal, ti *red-tagging* ken pammadakes ti NTF-Elcac kenni Cristian Sudaria, kandidato para SK Chairperson iti Brgy. Luna, Santiago City, Isabela.

Babaen kadagiti nagkaraywara a polyeto, binirngasan isuna a terorista ti Alyansa ti Amianan para iti Talna ken Kapia (AATP), maysa nga organisasyon a binukel ti NTF-Elcac laban kadagiti progresibo nga organisasyon ken indibidwal. Ni Sudaria ket organisador ti Kabataan Partylist ken Project Arapaap iti Santiago City a mangtartarawidwid kadagiti estudyante iti libre a *tutorial sessions* kadagiti *subjects* da iti eskwela.

Segun iti inruar a pahayag ti grupo a Gayyem, padpadaksen ti AATP ni Sudario gapu ta isuna ket am-ammo a lider-kabataan, managamiris ken mapagnamnamaan, saan laeng iti barangay da nu di ket iti intero a syudad ti Santiago.

"Umno ken saan a dakes ti agbalin a managamiris nangruna iti panawen ita a kasapulan ti maysa a pudno a timek ti agtutubo ken umili," kinuna ti pablaak da iti Facebook.

Nayon da pay, imbes nga aggastar ti rinib-ribu a kwarta tapno agwaragawag ti kinaulbod, pipia nu isardeng ti panangpadakes ta saan da a magunggon ti tarigagay ti Gayyem a tumulong.

Kabayatan na, kinuna met ti grupo a Karapatan-Cagayan Valley a daytoy ket nalawag ng atake ti NTF-Elcac laban kadagiti agtutubo-estudyante a sumup-supiat ti *confidential and intelligence fund*, ken mangilablaban para iti pudno a libre, pang-masa ken makabayan nga edukasyon.

Maysa laeng ni Sudario kadagiti adu nga agtutubo a rined-tag ken linipit ti NTF-Elcac iti napalabas a Barangay and Sangguniang Kabataan Election (BSKE). Kaaduan kadakuada ket kameng ken organisador ti Kabataan Partylist ken dadduma pay a progresibo nga organisasyon a mangiruprupir para iti dekalidad, libre, pang-masa ken makabayan nga edukasyon. **B**

-----KABAYATAN NA-----

Hustisya para kenni Cristeta Miguel!

Makagura ti sibubukel a rebolusyonaryo a puerisa, masa a mannalon ken amin a gayyem ken alyado ti rebolusyonaryo a tignayan iti Cagayan Valley iti panangilupit-lupit ti estado a nangibalud inggana matay iti pagbaludan ni Kadua Cristeta Miguel wenno mas am-ammo ti masa kas Ka Asad wenno Ka Sig.

Gapu iti panagtaeng, adun ti an-anayen na a saksakit kas iti *asthma*, *hypertension* ken *osteoarthritis* sakbay pay isuna nga inpupok gapu iti parparbo a kaso. Kimmaro dagitoy a sakit na iti uneg ti uppat a tawen a pannakaibalud.

Idi napalabas a tawen, naakaran isuna ti Covid-19. Saan a nagbayag ket nagtinne daytoy a *pneumonia*. Mano daras isuna a naawanan puot gapu ta marigatan nga aganges. Kadaytoy laeng a nadayagnos isuna nga adda ti kanser na iti bará. Daytoy ti inpatay na iti tawen a 67. Natay isuna a saan pulos naikkan iti maiparbeng a propesyunal a tsek-ap bayat a nakabalud idiy Bureau of Jail Management and Penology (BJMP)-Tuguegarao City. Iti laksid kadagiti panawagan ken apela ti abogado na ken dagiti grupo ti karbengan-tao a mawayaan isuna ken insigida a maipaagas, inpaidam daytoy ti korte numanpay nadismisen ti 31 iti 36 a kaso nga insampa kanyana.

Ti napasamak ken nagbanagan ni Ka Sig ket saan a maisina kadagiti kasasaad iti agarup 800 a balud a pulitikal a kaaduan ket nataengan ken agsaksakit. Ti panangipaidam kanyana iti karbengan-medikal ket saan a makatao a panangtrato ken nalawag a pananglabsing kadagiti basaran a karbengan saan laeng kas maysa a balud nu di ketdi kas maysa a tao.

Adda ti 26 a balud a pulitikal iti Cagayan Valley. Maysa ditoy ni Orlando Duruin a siyam a tawenen a nakabalud. Nasurok 70 ti tawen na ken adu met laeng ti an-anayen na a saksakit. Saan nga ipalubos a mapasamak pay iti sabali ti napasamak kenni Ka Sig!

Kangatoan a panangkondenar ti ipadpadanon ti NDF-CV iti panangipaidam iti karbengan ni Ka Sig a nangparigat kanyana ken nanggibus iti biag na, ken kasta met iti kumarkaro a kaso iti panaglabsing kadagiti karbengan-tao iti kapada na a biktima ti pasismo ken ranggas ti estado.

Hustisya para kenni Cristeta Miguel ken iti amin a biktima iti panaglabsing iti karbengan-tao!

Wayawayaan amin a balud pulitikal! *B*

Kamandag war games -- panangdurog iti gubat

Agdadata a panaglabsing iti soberanya ti pagilian ken umir-irut a dominasyon militar ti US iti Pilipinas ti napasamak a *war games* ti 850 soldado ti US Marine Corps ken AFP a pakairamanan ti pwersa ti Nolcom ken 5th ID sadiay Ilocos Norte idi Nobyembre.

Panggep ti dua lawas a *war games* nga inawagan a "Kamandag" (Kabalikat ng mga Mandirigma sa Karagatan) a patibkeren ti tengngel ken bileg militar ti US iti Pilipinas tapno aramaten ti pagilian kas base na iti pangiyawat na ti hegemonya ken heopolitikal nga interes na iti Asya-Pasipiko.

Babaen kadagitoy a *war games*, isagsagana ti US ti deployment ti *naval forces* na iti pagilian kas teatro ti gubat. Kasilpo daytoy iti panangitakder na ti nayon a lima a pasdek militar babaen iti EDCA nu sadinno ket uppat ditoy ket maitakder iti Cagayan Valley. Kas panagsagana iti gubat, saksabayan na nga iposisyon dagiti misayl ken dadduma pay a ramit panggubat, lugan ken tropa na kadagiti naikeddeng a base na.

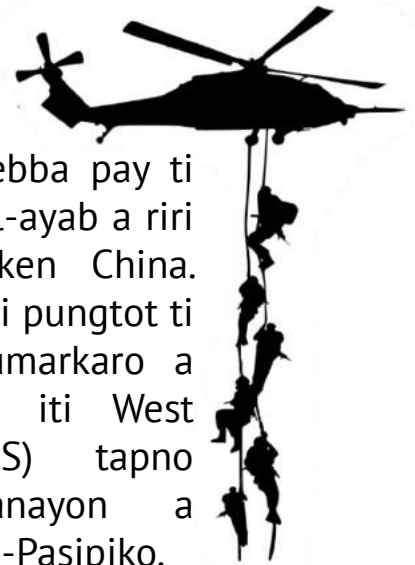
Bumarbara la ngaruden iti tensyon nagbaetan iti China, ipar-

parangguyod ken isebsebba pay ti US ti pagilian iti aggilgil-ayab a riri iti nagbaetan ti US ken China. Gunggundawayan ti US ti pungtot ti umili a Pilipino iti kumarkaro a kinaagresibo ti China iti West Philippine Sea (WPS) tapno ikalintegang ti agnanayon a presensya na iti Asya-Pasipiko.

Ngem ti kinapudno na, ti umaad-adu a deployment ti US kadagiti *warship* ken tropa kadua dagiti alyado na a Japan ken Australia ket isu ti mangrubrubrob iti ranggas ken panangharas ti China. Ar-arameten ti US a landit ti pagilian ken umili a Pilipino tapno iprobukar ti China.

Laksid iti daytoy, ti dakkel a pangta iti biag kadagiti mannanon ken umili iti kaaw-awayan ti nasao a panagsanay. Sabong-ngiwat laeng ti AFP ti panangsalaknib iti seguridad ti pagilian laban kadagiti "eksternal a pangta" ta dagiti met sibilyan a komunidad ken kabambantayan ti pakaus-usaran da kadagiti bomba ken jet fighter da, saan a dagiti "eksternal a pangta."

Iti nasao a panagsanay, inlastog ti US ken AFP dagiti panggerra a ramit da kas iti M119 Howitzer, ATMOS 2000PMC, A-29B Super Tucano, ken Hermes 900. Nu sadinno, dagitoy ket us-usaren ti AFP laban kadagiti sibilyan ken mannanon, karamanen iti Cagayan Valley. Malagip a saan laengen a namnaminsan a pinatuduan ti bomba ken kanyon dagiti barbaryo iti Baggao, Sta Teresita ken Gonzaga idiyay Cagayan a nangisagmak kadagiti residente, nangpabakwit kadakuada ken nangdadael iti

kabiagan ken aglawlaw.

Nayon pay, awan-babain nga irusrussuat ti Kamandag idintu nga US mismo ti mangponpondo iti henosidyo (pangibus iti puli) ti gobyerno a Zionista nga Israel kadagiti Palestino sadiay Gaza. Kas kadagiti bomba ken misayl nga igabgabsuon ti US iti Pilipinas, bomba ken misayl met laeng ti US ti itentennag sadiay Palestine nga itatta ket nangpatay iti dumandani 21,000 a Palestino karaman ti 8,000 nga ubbing. Ania ngarud ti kaipapanan na? Nalawag a ti AFP ken ni Marcos Jr ket kakumplot iti henosidyo ti US-Israel sadiay Gaza gapu iti panag-abstain (nag-neutral) ti rehimen a Marcos iti resolusyon ti United Nations para iti "humanitarian truce" (sardeng-putok para iti makatao a basaran)!

Nasken a naan-anay a tubngaren ti umili a Pilipino ti Kamandag *war game* ken amin a panagsanay militar ti US-PH ken militante nga ilaban ti soberanya ti Pilipinas. Kasta met a kangatuan a panangkundenar kenni Marcos iti panagbalin na a napeklan nga aso-aso iti US a mangisagsagmak iti biag ti naruay nga umili a Pilipino.

Nasken a buklen ti nalawa a nagkaykaysa a prente ken alyansa dagiti patriyotiko a pwersa tapno irupir ti balligi ti pagilian iti UNCLoS-IAT kanaig iti WPS kasta met ti panangikkat ti tropa militar ti China kadagiti baybay ken taaw ti Pilipinas. Ibasura dagiti saan a patas a katulagan kas iti MDT, VFA ken EDCA iti Imperyalismo a US ken labanan dagiti tulagan-militar ti rehimen a Marcos

reciprocal access agreement iti Japan, VFA iti Australia ken Canada.

Kangrunaan iti amin, nasken nga itandudo ti nalawa nga umili a Pilipino ti nailian-demokratiko a rebolusyon ken rebbeken ti aso-aso a neokolonyal a rehimen ken ibangon ti demokratiko a gobyerno ti umili a pudno a mangiwayat ti gimong a nawaya manipud iti kawar ti dominsayon ken panangidadanes ti imperyalista. **B**

EDITORIAL... *Manipud iti panid 3*

mangpaypay iti barbaro ken nasadiwa a regta iti lumawlawwa ken sumagsagedsed a gerilya a pannakidangadang basar iti lumawlawwa ken umun-uneg a base a masa iti kaaw-awayan bayat nga agregregget ken ingatngato ti militansya ti tignayan a masa iti syudad nga awan-patingga a mangpabpabuslo iti bubon ti suporta iti armado a pannakidangadang.

Saan a maparmek iti demokratiko a rebolusyon ti umili babaen iti naunday a gubat ti umili. Linteg daya iti pakasaritaan ta a awan sabali a turongen ti kontradiksyon iti gimong nu di iti pannakaritut. Aginggana sititibker a mangidadaulo ti Partido Komunista, adda dagiti kadre ken kameng nga eksperto iti panagadal iti Marxismo-Leninismo-Maoismo ken iprakpraktika daytoy iti kongkreto a kasasaad iti gimong a Pilipino, usar ti umno a pampulitika a linya ti PKP, ken inggana mailumlumlom iti pangmabayagan a krisis ti gimong a Pilipino -- nainkalinteg ti agbarangkuas ken sigurado nga agballigi. **B**

#MAGHIMAGSIK55

Buraken ti NTF-Elcac, waswasen ti Anti-Terror Law, gibusan ti interbensyon militar ti US iti Pilipinas: Panawagan iti maika-75 anibersaryo ti Sangalubongan nga Aldaw ti Karbengan-*tao*

Babaen iti panangiyuna ti grupo a Karapatan-Cagayan Valley ken dadduma pay a progresibo nga organisasyon, linagip ti umili ti Cagayan Valley ti maika-75 a tawen ti Universal Declaration of Human Rights (UDHR) idi Disyembre 10. Panawagan ti grupo a tumakder para iti karbengan iti kabiagan, panagdur-as ken wayawayaya.

Kas pananglagip ken panangrampak, pinasingkeda ti grupo dagiti nakaam-ames a panaglalsing kadagiti karbengan-*tao* ti rehimen US-Marcos babaen iti AFP, PNP, paramilitar ken NTF-Elcac iti napalabas a maysa tawen nu sadinno ket dagiti aktibista, mannalon, kabataan ken kameng kadagiti ligal-demokratiko nga organisasyon ti kangrunaan a biktima kadagitoy a panaglalsing.

Segun iti Karapatan-CV, dimmanon iti 500 marigrigat a mannalon ken kabataan ti biktima ti pananglipit ti AFP-PNP iti probinsya ti Cagayan, Isabela ken Quirino. Kagiddan na, nairekord ti 100 insidente ti *red-tagging* kadagiti 34 aktibista iti rehiyon a kas kada Nenita Apricio, Renato Gameng, Cris Sudaria, Walter Villegas, Cita Managuelod ken Agnes Mesina a malisyoso a binirngasan a "terrorista" ken "suporter ti NPA."

"Pinagbalin ti 5th ID ken PNP a kriminal dagiti mannalon a biktima idintu ta nangibangon da ti timpuyog tapno organisado a mairupir ti karbengan dagiti mannalon iti nagbassit a parsela ti daga nga inda suksukayen, mangaramid ti komunal a garden ti nateng kas pangsupusop a taraon,

Mabutbuteng ti utek-pulbura nga NTF-Elcac kadagiti kabataan a kritikal nga agam-amiris ken agserserbi iti umili.

ken mangisayangkat iti kampanya para iti nalaklaka a presyo ti bagas," kinuna iti pablaak ti Karapatan-CV.

Nayon pay ti grupo, paulit-ulit a binutbuteng, pinangtaan ken "pinagdalus ti nagan" wenno pinilit nga "agpa-clear" dagiti aktibista ken kabataan a sumupsupiat iti EDCA base, *confidential ken intelligence fund* ti opisina ni Marcos Jr ken Sara Duterte, mandatory ROTC ken dadduma pay nga agdama ng isyu ti pagilian. "Terorismo ti pammutbuteng ti AFP-PNP kadagiti kabataan. Mabutbuteng ti utek-pulbura nga NTF-Elcac kadagiti kabataan a kritikal nga agam-amiris ken agserserbi iti umili, pasaruho ti

ken agserserbi iti umili," pasaruno ti grupo.

Segun met iti Kabataan Partylist-Santiago City, naimatangan ken napadasan ti kabataan iti Santiago City, Isabela iti napalabas a bulan nu kasano a rinanggasan ken binutbuteng dagiti ahente ti militar ken pulis dagiti mulat ken kritikal agpanunot nga umili.

Kunada, awan-ressat ti iyar-aramid dagiti *intelligence officers* a *profiling* kadagiti balbalay iti dadduma a kameng ti Project Arapaap ti Santiago City ken iti probinsya ti Nueva Vizcaya ken adda nagkaraywara a saksako (ken tarpaulin) ti *red-tagging* idiay Tuguegarao ken dadduma nga ili iti Cagayan.

"Saan met laeng a nakalisi dagiti *school publications* [kadagiti eskwelaan ken unibersidad] iti Tanap ti Cagayan gapu ta agtultuloy a liplipiten iti pondo da para iti operasyon ken nakaro a sensuridad (censorship) tapno koma makaipablaak ti natatadem [ken kritikal] nga artikulo," panangilanad ti grupo.

Malagip a nakapadas ti *harassment* dagiti mannurat iti kampus a nagiruar ti panagkondenar kadagiti panaglalsing ti karbengan-tao iti panagturay ti sigud a rehimen US-Marcos Sr idi linagip ti maika-51 nga anibersaryo ti panangitennag ti Martial Law.

Inallalukoy met ni Ka Marco Valbuena, Opisyal a Daulo iti Impormasyon ti Partido Komunista ti Pilipinas, a pairtingen ti panaglaban ti umili a Pilipino laban iti pasismo ti estado ken salakniban dagiti karbengan-tao ken internasyunal a makatao a linteg.

"Napateg para kadagiti umili a Pilipino nga ammuen dagiti karbengan da babaen iti panagadal iti UDHR* kasta met dagiti dadduma pay a napapateg a dokumento ken linteg maipapan iti karbengan-tao, a pakairamanan ti Comprehensive Agreement on Respect for Human Rights and International Humanitarian Law (CARHRIHL), dokumento a pinirmaan ti NDFP ken GRP idi 1998." **B**

*Historikal a dokumento ti panagpirma iti United Nations General Assembly iti UDHR idi Disyembre 10, 1948 kalpasan ti Maikadua a Gubat ti Sangalubongan (WWII). Ti 30 artikulo a mangbukbukel ti UDHR ket mangidatdatag kadagiti pagrukodan (standard) para iti pangkagimongan nga hustisya ken demokratiko a karbengan.

#StopMediaKillings!

Nagirussuat ti prayer vigil ken candle lighting dagiti dyornalis iti Cagayan sadiay Rizal Park, Tuguegarao City kas panangkondenar iti brutal a pammapatay kenni Juan "Johnny Walker" Jumalon, maysa a broadkaster iti Calamba 94.7 Gold FM iti Calamba, Misamis Occidental. Pinaltugan isuna ti saan pay a naam-ammo a suspek bayat a naka-Facebook live. Ni Jumalon ket maika-198 a dyornalis a natay manipud 1986 ken maikapap sipud ti panagturay ni Marcos Jr.

Indauloan ti nasao nga aktibidad ti Cagayan Capitol Press Corps a linnaokan dagiti estudyante ti kolehiyo ken hayskul. Nanawagan ti grupo ti hustisya para ken Jumalon. **B**

Imperyalismo... Manipud iti panid 8

ti trabaho ket nakabasar iti kangato wenno kababa iti nadanon nga edukasyon. Nu nababa laeng ti nagadalan, narigrigat makasapul iti disente ken makabiag a trabaho. Dakkel ti posibilidad a mainayon da iti impormal nga ekonomya nu sadinno a nababa ti sweldo, awan benepisyo ken awan kasiguradoan iti panggedan wenno agbalin a kontraktual. Nu saan man, mainayon da iti dumakdakkel a bilang ti makuna a *low-skill occupation* wenno trabaho a basar laeng iti nagadalan da a kadawyan ket nababa ti pastrek. Iti kamaudianan na, agbalin da nga *unemployed*, a segun iti PSA ket 71.5% (nasurok 1.5 milyon) ti awan trabaho na ket agtutubo nga agtawen 15-34.

Mapaneknekan daytoy iti resulta ti maysa a sarbey ti agtutubo a ti kangrunaan a kayat da a gun-oden iti biag (life goals) ket makatulong kadagiti nagannak ken kakabsat. Iti dayta met laeng a sarbey, 2% laeng kadagiti agtutubo ti nakaibaga a dimmuras ti panagbiag da iti napalabas a 12 bulan.

Inggana awan ti pudno a reporma ti daga ken nailian nga industriyalisasyon, saan a maum-umpot iti kastoy a siklo. Ken inggana agtultuloy iti kastoy a siklo, agtultuloy met a nasipnget ti masakbayan dagiti agtutubo. **B**

Petpetan dagiti naimpanawenan nga adal ken pakinakem ti Kabataang Makabayan

"Daytoy nga okasyon ti maika-59 anibersaryo ti pannakaibangon ti Kabataang Makabayaan (KM), kagiddan ti maika-160 tawen a nakaiyanakan ni Andres Bonifacio, bannuar ken supremo iti Katipunan a nakidangadang para iti nailian a wayawaya laban kadagiti kolonyalistang Espanyol, nasaken laeng a lagipen daytoy nga aldaw a napnuan militansya ken panangibiag iti nakem, adal ken tarigagay ti KM ken ti Katipunan."

Daytoy ti pahayag ti KM - Cagayan Valley. Tinalmegan daytoy ti napateg a rebbengen dagiti agtutubo para iti radikal a pangkagimongan a panagbalbaliw ken pagkasapulan iti linya ken program ti nailian-demokratiko a rebolusyon nangruna na sangsanguen ti umili a Pilipino ti awan-kapada na a krisis sosyo-ekonomiko ken maguyguyod iti inter-imperyalista a riribuk.

"Idi panagsakop ti Kastila, limmaban dagiti agtutubo kas kada Bonifacio tapno mawayawayaan ti pagilian manipud kadagiti ganggannaet. Kasta met ti KM, a kimmarit ken

nangpatakyas iti diktadura a turay ni Marcos Sr a mangibagbagi iti interes ti ganggannaet. Amin a simmaruno a nagturay inggana ita a Marcos manen ti adda iti kangatoan a bileg. Nasken la unay a konsoliden ti KM ti pigsa ken panagkaykaysa ti nalawa nga umili nangruna dagiti agtutubo ta direkta a paypayatan dagiti soldado nga Amerikano ti soberanya tayo ken rumangrangas ti China," panangilawag ti KM-CV.

Iti unos ti agarup innem a dekada, ti KM ti maysa a nagbalin a di-maattianan a bubon ti pasampa iti NPA. Iti syudad man wenno kaaw-awayan, dagiti tsapter ken kameng ti KM ti mangiwaywayat kadagiti rebolusyonaryo ken pampulitika a rebbengen para iti edukasyon, panagorganisa, propaganda, kultura, pannaki-alyansa.

"Intag-ay ni Bonifacio ti buneng na tapno abaken ken patakyasen dagiti ganggannaet. Kasta met ti KM, a nagiggem ti armas ken timmipon iti intar ti NPA tapno rebbeken ti agdama a malapyudal ken malakolonyal sistema tapno ibangon ti maysa a sosyalista a gimong." **B**

INTERBYU

Kanaig iti Peace talks

Ka Elias Almazan

Political Officer

Fortunato Camus Command

NPA - Cagayan Valley

Baringkuas (B): Nabara nga isyu tatta ti panagpirma iti Joint Oslo Declaration ken Komunike kadagiti panel ti NDFP ken dagiti natudingan nga opisyal ti GRP idi Nobyembre 23 sadiay Oslo, Norway. Mabalina yo kadi nga ilawlawag nu ania ti linalaon na daytoy?

Elias Almazan (EA): Idi ngarud Nobyembre 23 ket naulimek a pinirmaan ti NDFP ken GRP ti Joint Oslo Declaration ken Komunike. Idi met Nobyembre 28 a naipakammo iti publiko ken iti midya daytoy a deklarasyon. Ti Oslo Joint Declaration ket maysa a kabuklan a deklarasyon iti intensyon ti beneg ti NDFP ken GRP a lukatan manen ti negosasyon a pangkappia. Pasingkedak a daytoy ket intensyon [pay laeng], saan a katulagan iti aktwal a panagserrek mismo iti pormal a negosasyon. Ngamin, daytoy nga intensyon ket mabalina nga agballigi, mabalina a saan, depende iti sinseridad ken kinaseryoso ti GRP a pagtungtungan ken risuten dagiti ramut ti gerra sibil iti Pilipinas.

B: Ania ngarud ti pannirigan wenno takder ti CPP-NPA iti rehiyon iti daytoy a deklarasyon?

EA: Supsuportaran ti NPA-CV daytoy a deklarasyon tapno agsango manen iti lamisaan dagiti mangibagbagi iti umili a Pilipino (ti NDFP) ken dagiti agturturay a dasig (ti GRP) kas *co-belligerents* wenno puersa a makigubgubat. Tapno, risuten ti ramut ti insurhensiya ken maaddaan iti pudno, nainkalintegang ken pangmabayagan a kappia a nakabasar iti nailian a wayawaya ken hustisya a pangkagimongan. Ngem gapu ta armado a pannakidangadang ti kangrunaan a porma iti panaglapan, uray adda ti *peace talks* ket agtultuloy latta ti gerilya a pannakadingadang iti kaaw-awayan nga isaysayangkat ti NPA (talking while fighting).

B: Segun kenni Kadua Julie de Lima, adda dagiti addang a rumbeng nga aramiden ti GRP tapno naan-anay nga aglukat ti *peace talks*. Kasano nu saan dagitoy nga addangan iti GRP?

EA: Adayo a mapasamak ti pormal a panaglukat ti *peace talks* inggana saan nga aramiden ti GRP dagiti *practical measures* nga ibagbaga ni Ka Julie. Dagitoy ket saan a kondisyon nu di ket praktikal wenno nasken laeng nga aramiden ti GRP -- umuna, ikkaten ti "terrorist designation" wenno panangituding a terorista ti CPP-NPA-NDF. Kasilpo daytoy iti sangka-ulit ti GRP a "saan a makitungtungong iti terorista." Isu a nayon na, rumbeng a waswasen ti EO70, Memo No 32 ken Anti-Terror Law ken rebbeken ti ATC ken NTF-Elcac a makinarya ti estado tapno pagbalinen a "ligal" ti pammapatay ken pananglipit kadagiti NDFP consultants. Sa laeng maibaga a nawaya ken saan a malap

dan ti partisipasyon dagiti *consultant* iti negosasyon nu maaramid dagitoy.

Uray adda ti peace
talks, agtultuloy
latta ti gerilya a
pannakidangadang
iti kaaw-awayan.

Maikadua, natural laeng a wayawayaan dagiti balud a pulitikal karaman ti 17 a konsultant ta saan tayo a makinegnegosasyon iti uneg ti pagbaludan. Kasta met a nu makaruar da man, saan a natalged ti panagtugaw da iti negosasyon inggana adda ti pangta ti ATL.

Isu a kasilpo na, nasken a pasengkedan (affirm) ti GRP ti bisa ken panangbigbig iti The Hague Joint Declaration kas balabala ti tungtungan iti kappia ken dagiti napalabas a napirmaan a katulagan iti nagbaetan ti GRP ken NDFP -- CARHRIHL, JASIG, borador ti CASER a nagun-od idi 2017 kdp.

Kasapulan a bigbigen a narikut ti dalan ti panagirussuat ti *peace talks*. Nangruna ta nagduma ti paggapapuan a perspektiba, taktakderan ken panagamiris nu kasano a gun-oden ti nainkalintegang ken pangmabayagan a kappia. Agsinnupadi ken saan a mapag-

kaykaysa ti takder ti dua a benneg.

Itantandudo ti NDFP panel ti takder ti Partido a magun-od laeng ti pangmabayagan ken nainkalintegana a kappia nu marisut dagiti ramut ti inhustisya, panagrigrigat, pannakaidadanes ken pannakagundaway iti mayorya a masa ti umili a Pilipino nga isu't puon ken gapu na iti gerra sibil iti pagilian.

Iti bangir a benneg, awan sabali a panggep ti GRP nu di iduron ken siloan ti Partido ken armado a rebolusyonaryo a tignayan iti kapitulasyon ken pasipikasyon segun iti linya ti *disarmament-d e m o b i l i z a t i o n - r e i n t e g r a t i o n - r e s e t t l e m e n t* (DDDR) wenno panangisuko ti armas ken panangtalikod iti armado a pannakidangadang, rebbeken iti armado a pwersa ti rebolusyon, integrasyon ti rebolusyonaryo nga hukbo iti reaksyunaryo nga hukbo ken iyan-anay latta iti panangited da ti konswelo de bobo a pagbiagan para kadagiti naallilaw ti amnesty ken sumagmamano a nagtraydor.

B: Ania ti nagpadaan ken nagdumaan iti konteksto ti *peace talks* itatta iti panagturay ti rehimen US-Marcos Jr ken idi panagturay ni Rodrigo Duterte?

EA: Agpada da nga adda basbas wenno pammalubos ti US. Kaykayat la unay ti US nga itennag iti pasipikasyon wenno naan-anay a pannakaabak (strategic defeat) ti Partido ken armado a pannakilaban tapno 100% a maa-

**Itantandudo ti
NDFP panel ti
takder ti Partido
a magun-od
laeng ti pangmabayagan
ken nainkalintegana
a kappia nu
marisut dagiti
ramut ti inhustisya,
panagrigrigat,
pannakaidadanes
ken panannakagundaway
iti mayorya a
masa ti umili a
Pilipino.**

ramat na ti AFP iti panangprobokar iti armado a komprontasyon iti China idiyay West Philippine Sea, kabulbulon ti panangdurog iti Taiwan a sumina iti China, kasta met ti estabilidad na iti Korean Peninsula.

Iti ababa a sarita, kayat ti US a makapagpokus ti AFP kas gamat na iti panangirupir na manen iti hegemonya ken heopolitikal a bileg iti Asia-Pacific nga itatta ket malimlimataran gapu ta nakapokus ti AFP iti panangparmek iti "internal a pangta" wenno kadagiti rebolusyonaryo a pwersa.

Kasilpo daytoy ti damag idi nga iyakar ti AFP iti "external defense" ken ilansa ken isukat ti PNP iti "counterinsurgency."

B: Ania ti pannirigan ti rebolusyonaryo a tignayan iti Proclamation No 404 wenno amnestiya ni Marcos Jr?

EA: Naan-anay nga ilaklaksid ti NPA ken ti sibubukel a rebolusyonaryo a pwersa ti ubbaw a proklamasyon nga amnestiya ti rehimen. Malagip nga indeklara daytoy ni Marcos kagid-

Dagiti laeng
sumagmamano a
nagtraydor nga itatta
ket aktibo a
makikumkumplot
iti AFP, PNP, ken
NTF-Elcac ti
pakaannatupan ti
amnestiya.
Arig dan ti naiwarsi
kas nagurdo a bato
kalpasan a masagat.

dan ti anunsyo iti Oslo Joint Declaration. Panagpasuko, saan a panagrisut ti ramut ti insurhensiya ti kangrunaan a panggep ti manangallilaw nga amnestiya ni Marcos. Kayat na a gudduaen ken pagsisinaen ti rebolusyonaryo a puersa tapno isuko ken ibbatan ti armas ken dangadang. Agtagtagainep ni Marcos nu ipagarup na ket masiloan na ti Partido ken rebolusyonaryo a tignayan iti pampulitika a panagsuko (political surrender).

Dagiti sumagmamano a nagtraydor nga itatta ket aktibo a makikumkumplot iti AFP, PNP ken NTF-Elcac ti pakaannatupan ti amnestiya.

Agbalin met laeng daytoy a pagbagasan, kas iti dadduma a napalabas a programa. Sigurado a nalukmeg man ti bursa dagiti burukrata ken heneral iti ginasut a milyon para kadagiti "barangay development" ken sigura-

do nga aramaten daytoy ti estado kas instrumento iti panangranggas kadagiti umili. Tapno maala daytoy a badyet, adu manen ti sibilyan nga ilista da kas "surenderi" wenno "former rebel" tapno maideklara nga "insurgency-free" ti lugar.

B: Ania ti makuna ti NPA-CV iti ibagbaga ti 5th ID ken 502nd IBde nga "asidegen ti *total victory* iti rehiyon?"

EA: Kinamaag lang dayta nu ti pagrukodan laeng ti 5th ID ket dagiti sumagmamano a nagtraydor, ken dagiti ili ken probinsya nga indeklara na nga "insurgency-free."

Saan a sayangen ti rebolusyonaryo a tignayan dagiti siguden a nalungsot a kimmampon kadakuada. Mayat ta awan dan tapno saanen a makaakar ti kinabuyok da. Arig dan ti naiwarsi kas nagurdo a bato kalpasan a mayukuyok wenno masagat.

Ken agtalinaed lang dayta a pangta. Naibagan tu pay dayta daydi Ferdinand Marcos Sr, idi mangrugugi ken agsursuro

pay laeng ti NPA nga aggiggem ti paltog. Pati ni Duterte namin-ano payen nga nag-extend inggana naggibus ti termino na.

Ti 55 tawen a panagramut ken panagrampaya ti Partido ken NPA ket saan nga asi-asi a maparmek ti kabusor. Inggana adda iti solido ken napigsa a panangidaulo ti Partido ken iggem na ti umno a linya iti ideolohiya, pulitika ken organisasyon babaen iti aplikasyon iti Marxismo-Leninismo-Maoismo basar iti kongkreto a kagagalad ti Pilipinas, sitatalek ti Partido ken sibubukel a rebolusyonaryo a puersa nga umabante manen ti rebolusyon ken naan-anay a mapaay ti kabusor.

B: Kasano a magun-od ti pudno, nainkalintegang ken pangmabayagan a kappia?

EA: Kuna ngarud ni Kadua Marco Valbuena, "Adda *peace talks* ta adda ti gubat. Ti kappia ket saan a kinaawan ti gubat." Ngamin dagiti obhetibo ken kon-

kreto a kasasaad ti mangidurduron kadagiti umili nga agiwayat ti armado a panagbaringkuas. Napaneknekan daytan ti pakasaritaan. Idi panawen ti kolonyalismo nga Espanyol, adda ti nasurok 200 nga armado a panaglaban -- da Diego ken Gabriela Silang iti paset ti Ilocos, ni Magalat ditoy Cagayan, ni Dagohoy sadiay Bohol ken adu pay a panagbaringkuas sakbay nga inbangon da Bonifacio ti KKK. Idi panawen ti kolonyalismo nga Amerikano, adda da Macario Sakay kasta met nga adda ti Hukbalahap ken Hukbong Mapagpalayang Bayan idi tiempo ti panagsakop ti Hapon. Kasta met nga adda ti NPA manipud naibangon manen ti baro a Partido tapno rebbeken ti neokolonyal nga estado.

Kayat a saoen, inggana adda ti nailian a panangidadanes ken nasaknap ti kinaawan hustisya a pangkagimongan (social injustice), saan a malappedan ti panagtaud ti armado a panagrukuas. Dagitoy dagiti puon ken gapu ti insurhensiya. Isu a sa laeng maaddaan ti pudno, nainkalintegangan ken pangmabayagan a kappia nu nawaya tayon iti kawar ti imperyalismo, nu awanen ti matmatay iti bisin, nu addan ti bukod a daga dagiti agsuksukay ti daga, nu addan ti disente a trabaho ken nainkalintegangan a sueldo dagiti mangmangged, nu addan ti libre ken dekalidad nga edukasyon ken serbisyo a pangsalun-at para iti amin nga umili, ken nu adda ti wayawaya ken bileg pampulitika dagiti umili tapno salakniban ti karbengan da nga agbiag a nawaya ken narang-ay.

B: Apay nga agtaltalinaed ti kinaannatop ken pagkasapulan ti rebolusyonaryo nga armado a pannakidangadang?

EA: Lumatlatak ti kinannatop ti panagisayangkat ti demokratiko a rebolusyon ti umili babaen ti naunday a gubat ti umili kadagiti malakolonyal malapyudal a gimong kas iti Pilipinas ta lumatlatak ken kumarkaro ti naindasigan a kagagalad ti estado ken agang-angsaben ti imperyalismo. Kayat

“

Adda ti peace talks ta adda ti gubat. Ti kappia ket saan a kinaawan ti gubat.

”

a saoen, saan daytoy a malappedan babaen iti sigud a wagas ken langa iti panagturay isu nga agaramat da iti kauulpitan ken kararangasan a langa iti panagturay tapno ipreserba ti malunglungsoten a malakolonyal nga estado ken marmargaay a malapyudal a ekonomya. Isu nga, ti panagkaro ti pananggundaway ken panangidadanes ti mangidurduron kadagiti umili nga agiggem ti armas. Nadam-eg ti daga para iti panagpigsa ti rebolusyon.

Kasta met a gunggungonen iti imperyalismo ti sangalubongan a riribuk a mangpatpataud kadagiti militante ken armado a pwersa (Palestine, Myanmar, kdpv) iti intar ti umili tapno labanen, kangrunaan ti amin, ti imperyalismo nga US ken dagiti pasista nga aso-aso na. **B**

6,000

6.5%

ngimmatuan ti balor dagiti sapi ti **Elbit Systems**, 2 aldaw manipud rauten ti Israel ti Gaza.

bomba ti intinnag ti Israel iti Gaza Strip (rukod: 35,000 ektarya) iti uneg ti innem nga aldaw, **kabatug ti maysa tawen a panagbomba ti US idi 2019 iti Afghanistan nga 1,130 daras a dakdakkel (41.44 milyon ektarya).**

Ti Elbit ti kadakkelan a kumpanya ti armas iti Israel ken kangrunaan a katinnulong ti pasista nga estado daytoy iti kampanya a henosidyo laban iti Palestine.

➔ **Ngimmato met iti 6%-15% ti sapi ti 5 a kangrunaan nga Amerikano a kumpanya iti armas iti uneg ti 5 aldaw a panagbomba-bomba.**

75 TAWEN

agsipud napasamak ti Al Nakba (Ti Didigra) idi Mayo 15, 1948 nu sadinno ket nasurok 800,000 Palestino ti naranggas a pinatakyas kadagiti komunidad da tapno ikkan-dalan ti panangibangon ti estado nga Israel.

Dagiti panag-atake iti *journalist* ken midya idiaiy Gaza

manipud Oktubre 7

64 PANAGPATAY **13** SUGATAN **19** TINILIW **3** MAPUKPUKAW

Nailista met ti adu a panagatake ken masakar kadagiti pamilya dagiti *journalist*.

Nangalaan: Committee to Protect Journalists, Disyembre 15, 2023

9 ITI TUNGGAL 10

tao idiaiy Gaza ti saan a makapangan iti inaldaw-aldaw gapu ti awan sarday a panagraut ti Zionista nga Israel.

al-Shifa

kadakkelan nga ospital iti **Gaza** nga awan-sarday a rinaut ti Israel gapu kano ta usar daytoy ti armado a pwersa ti Hamas.

36 nga ospital ti saanen a gumanggana gapu iti awan-anawa a panagatake ti Israel.

Nangalaan: WHO, Nobyembre 17, 2023

\$14.3 bilyon

ayuda militar ti panukala nga ited ti **US** iti **Israel** iti tengnga dagiti **krimen iti gubat** ken **henosidyo** daytoy iti **Gaza** nga nasaknap a kun kundenaren uray iti uneg ti US.

134 PILIPINO

ti adda iti Gaza ken kadua iti binomba ti Israel—**76 pay laeng ti nakaawid** gapu iti panagserra ti Israel kadagiti nagbeddeng ken kinabayag ti rehimen Marcos Jr.

Nangalaan: DFA, Nobyembre 14, 2023

5.9 milyon

Palestino a distiyero iti intero a lubong, kaaduan kaappoan da giti pamilya a napatakyas idi panawen ti **Al Nakba**. Isuda ti kadakkelan ken kabayaganen a grupo a *refugee* iti lubong.

120

pagilian ti umannamong iti resolusyon ti **United Nations** para iti **"humanitarian truce"** iti Gaza idi Oktubre 27, ka bayatan a 14 ti simmupi at iti duron ti US ken Isra el, ken 45 ti nag-*abstain*, karaman ti Pilipinas.

Kapadasan dagiti umili iti Daya a Cagayan, Koresponsal nga inpatulod ti Henry Abraham Command

RCSP, riribuk iti baryo, patakyasen!

"Para kadakami, kadua, ket am-amang a maymayat kayo ngem dagiti *army*. Dakkel ti nagdumaan yo. Ken duma lang nu adda kayo ditoy ta agtalna dagiti madi nga aramid," kuna ni tang Rebo (saan na a pudno a nagan) bayat nga agidasdasar iti kape kadagiti kakadua a kasangsangpet.

"Kasano kadua," pasaruno ni tatang, "awan disiplina dagiti soldado. Isuda pay ketdi ti mangisungsong iti madi nga aramid." Saanen a nateppelan ni tatang ti agipulong iti madi a padas na kadagiti tropa ti 77th Infantry Battalion Philippine Army (77IBPA) nga idi ket madama nga agirus-russuat ti Retooled Community Support Program (RCSP) iti maysa a baryo iti Baggao, Cagayan. "Agasem dayta nakkong apagsangpet da ditoy balay ket manok ti sigud a biruken da!" makapungkot a panangituloy ni tatang.

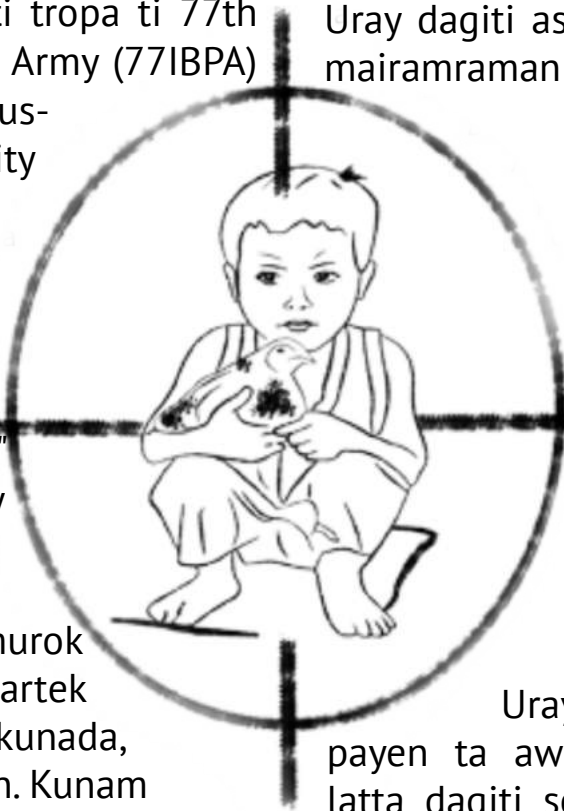
Pagdidinnamagan dagiti pumurok ti panaggiginabbo dagiti nabartek a soldado wenno soldakes a kunada, idi lawas kalpasan ti eleksyon. Kunam lang nu nauwawan iti kasta unay kalpasan ti mano oras a *liquor ban* dagiti nagsa sangpet a soldado a nasecurity kan' pay idi para iti 'n atalna ken nat alged' nga elek syo n. Saan pa y a nakaidissu ti pakdagiti dadduma a kakadua da ket agbiruk da metten ti pulutan ken nagpagatang dan ti *gin*.

"Uray koma nu tumulong da agburas ti mais ta adda gunggunam nga agpainom kadakuada ngem pulos. Dayta lang met aginom ken agpapaanawa dita baryo ti ub-

raen da." Uray ni ading Makar ket simreken iti patangan. Ti pay riri da, amangannu saan pay a sengaw ti mangibus ti taraken da a manok ken pato iti kapupulutan dagiti soldado. Uray dagiti aso ket saan a pakawanen, mairamraman a mapulutan. "Ay nagkaro nakkong ket! Agasem ta uray met aguk-ukop a manok ket tukmaan da latta. Pati 'diay manok piman nga insagsagana ti kaarruba a pamigsa koma ni baket na nga agtanggap ket ipapilit da latta nga alaen," makagura panangilanad ni tatang.

Uray dagiti karruba ket agriri payen ta awan-pakpakada nga inala latta dagiti soldakes dagiti abasto da sadiay kalapaw da uray awan ti makinbalay. Karkaro man ti busor iti maysa a residente a nadadaelan piman ti kalapaw ta linekkab latta dagiti *army* ti diding na idi awan isuna. Saanen a mabilang ti nangipulong ti panagasak ti agoperasyon a 77IB kadagiti kamamaisan ken mula ti masa nga awan an-aniaman na nga binaddebaddekan da latta.

"Mabuteng kami nakkong ta kasta met

met ti ubra da uray tengtengnga aldaw ket nasangir da ti arak. Kasano nu saan laeng a dinnanugan ti ubraen da? Kasano nu agpipinnaltog da? Adda da met ngarud iti kabalbalayan. Kasano kami? Kasano dagiti ubbing?" panagdanag ni inang Clarita a tattay pay nga agtepteppep. Saan a maliklikan ti masa nga agdanag nangruna ta atiddog ti rekord iti 77IB nga agpipinnatay da gapu iti kinabartek. Kas idi 2021 nu sadinu ket nagpinnaltog ti dua a nabartek a soldado idia mismo hedkwarters ti batalyon sadiay Piggatan, Alcala.

Laksid iti kinaartek, notoryos ti 77IB iti kinahugador. Kadagiti lamay, isuda iti mangidadaulo iti sugal. Saan pay nga agpakaturug ti ariwawa da nga agaayam. Nabangsit met lang ti rekord da iti pannakilangen kadagiti kababaihan. Adda ti kapadasan dagiti titser iti maysa nga elementary school iti nakuna nga ili nu sadino ket sinerrek da latta ti cottage da iti tengtengnga rabii. Nasaknap met laeng ti panagarem da kadagiti babbalasitang wenno dagiti

menor de edad a pagbalinen da a *text mate* sada awisen nga agitext kadakuada panggep iti garaw ti NPA iti baryo da.

Nasurok makatawenen a naggigiyan iti barangay *hall* pasaray iti eskwela dagiti tropa ti 77IBPA. Idi sangsangpet da pay lang, ti kunada ket isuda ti mangiyasideg ti programa iti reaksyunaryo a gobyerno kadagiti kaaw-awayan ken nasusulineg a luglugar. Ngem masdaaw da tatang Rebo ta inggana ita ket awan met laeng dayta ibagbaga a tulong. Naupay da pay ketdi ta idi rugrugi na, adu a paayab ti soldado ti immayan da ta agiwaras kano ti relief ngem idi addan dagiti bumaryo sadiay barangay *hall*, *peace rally* met gayam ti madarayan da. Pagammoanen ket pinagiggem da ida ti *placard*, pinagpukka-pukaw ken pinagpuor ti *flag* bayat a mapicpicturan. "Nakitak latta iti Facebook nakkong a maysa ak kano met kadagiti surenderi a kunada," aglulua a pananglagip ni tatang Rebo iti naglabas a pasadas na.

"Isu a mayat a masampolan dagita, kadua!" napunnoan gagar a panagsippaw ni Makar. "Uray siak tu ti mangigayd mapan diay mabalin a pangtiroan kadakuada. Adda ti paggigianan da idia sagpat. Maymayat a didia ti pangarudokan tayo ta awan ti mairamraman a sibilyan. Adayo ti kabalbalayan. Sigurado ketdi ah nga maipisok da iti abot." Uray tu metten ni inang ken tatang ket maayatan iti tungtongan.**B**

NALABBAGA A SALUDO

*"Revolutionaries never die, they continue to live through their revolutionary successors. Let us turn our grief to revolutionary courage."
- Jose Maria Sison*

Iti okasyon ti maika-55 nga anibersaryo ti pannakaibangon manen ti Partido Komunista ti Pilipinas, kangatoan a pammamdayaw ken katarakkian a Nalabbaga a saludo ti ipapaay ti Pangrehiyunal a Komite ti Partido iti Cagayan Valley kadagiti bannuar ken martir iti rebolusyon a nangibukbok ti biag ken dara tapno rumampaya ken agbunga dagiti sakripisyo iti panangiyabante ti demokratiko a rebolusyon ti umili babaen iti naunday a gubat ti umili

Saan a masubadan iti amin nga imbingay da tapno magun-od ti pudno a wayawaya ken demokrasya. Pudpudno ida a komunista ken agbalin da a silaw ken tarabay iti panagdaliasat ti Partido ken ti masa iti dalan iti rebolusyonaryo nga armado a pannakidangadang.

Inggana tungpal-biag a nakamarka ti nagnagan da iti pedestal ti pakasaritaan ken agnanayon ti lagip da inggana't inggana.

**Agbiag ti lagip dagiti martir!
Agbiag ti New Peopl'e Army!
Agbiag ti umili a lumablabaan!
Agbiag ti rebolusyon a Pilipino!**

●KA MICHELLE (Aira Antonio)

16 Disyembre 2022

●KA JOEL (Jomar Andel)

13 Pebrero, 2023

●KA JOJO (Paulo Macaraeg)

13 Pebrero 2023

●Ka MM

17 Marso 2023

●KA GUNDO (Francisco Reyes)

30 Marso 2023

●KA VON (Ray Busania)

02 Mayo 2023

●KA AIKA (Lennel Domanais)

02 Mayo 2023

●KA BERNARD (Roger Antonio)

20 Oktubre 2023

●KA ASAD (Cristeta Miguel)

20 Nobyembre 2023

●KA MARIA (Jaja Maria Ruiz)

23 Disyembre 2023

●KA LAK-ON

23 Disyembre 2023

Rebbeken iti Rebolusyon?

Patarus iti *Crush the Revolution?*

Jose Maria Sison

Nobyembre 4, 2021

Masansan a pangta ti pasista
A rebbeken iti rebolusyon
Babaen iti pammapatay
Kadagiti naruay a masa
A pinanday iti dangadang.

Kasano da a rebbeken iti armado a tignayan
Ti umili a makagura kadagiti demonyo:
Dagiti imperyalista, dakkel a komprador-burgesya,
Korap nga opisyal, gamrud nga apo't daga
Ken kasta met dagiti berdugo a babaonen da?

Kasano da a rebbeken iti rebolusyon
A namnama ti umili ken inda tarigagay
Laban iti panangidadanes, pananggundaway,
Kinakirang ti panggedan, daga a masukay,
Implasyon, bisin ken nasaknap a kinakurapay?

Kasano da a rebbeken iti agbarbaringkuas
Dagiti anakling-et ken kababaihan
Ken agtutubo a sititibker ken naregta
A tumiptipon iti partido ti rebolusyon,
Nalabbaga nga hukbo ken timpuyog a masa?

Kasano da a rebbeken iti limed a panagpapatang
Kadagiti pagtaengan, paraangan ken kabakiran
Mangdamdamili kadagiti rebolusyonaryo ken kadre
Iti tantos nga am-amang a nasaysayod, napasaspas,
Ngem iti pammapatay kadagiti nakikired a martir?

Kasano da a rebbeken iti nasaknap a panagadu
Dagiti iskwad, platon aginggana pigsa't kompanya
Hukbo ti umili, milisya ken Nalabbaga a gwardiya
Dagiti rebolusyonaryo a taripnong ti masa
A sisasagana a mangdanog iti kabusor na?

Kasano da a rebbeken iti tignayan a masa
Ti maidaddadanes ken magunggundawayan a pada
A mangibangbangon iti gobyerno a bukod da
Iti kaaw-awayan inggana kabaelan da
Kubkobben ti syudad, rabsuten bileg pampulitika?

Pasig laeng a linalastog ti demonyo
Ti pangta a rebbeken iti rebolusyon
Babaen iti terorismo ti estado
Ketdi lallalo a paggil-ayaben na
'Gana marebbek tay' iti kabusor iti maudi da a kuta.

APORIA

Ka Alfons
Hulyo 3, 2017

Tulad ng mga bukó sa katawan ng buho ang mga sesura
at tugmaan ang mga nagtatagpo nilang haba sa alangaang.
Kung gayon, isang berso ang himpilang ito. Lunan ng mga damdaming
pinagtatagpo ng mga tangkay ng mamatayog na narra, o naisilid
sa mga sahá ng saging. Pumipintig nang marubdob ang paligid
sa kabila ng paglilihim paano't nasa mga ngiti at batian,
sa pagbukang-liwayway, sa umaasingaw na kaning iniin-in,
lumalagutok na panggatong, kawayang alulod sa bukal,
pinang-atip na dahong anahaw at ipinagbuhol na baging
ipinahihiwatig ang alinsangan ng palabang diwa.
Sa himpilang taludturan, ng gerilyang pag-iral naghuhunos
ang lantay na pagsasalarawan tungong talinghaga.
At kung may salita mang ang depinisyó'y hinukay na foxhole,
batang na trensera sa pagtataliba o kubling tanel
na kinurtinahan ng tubig, pananda ito ng katiyakang
hihigitan ang anumang pag-aalangan
"abutin man ng pagod, hirap, sakit o maging kamatayan."

Minsa'y may dumapong ibon sa sanga na pagdaka'y
umalis rin. Narinig mo ba ang pangalan mong iniuusal ng hangin?
Animo'y dasal dala ang daing ng puu-puong libong ina't kapatid.
Sumasalalay na lamang sila sa taglay mong kabatiran
na ang punglo'y di laging sa sugat umuuwi;
na bagamat may paglisan, may pananatili.